

## SPIS RZECZY

### NA ŻOŁNIERSKICH SZLAKACH

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| Na żołnierskich szlakach . . . . .                 | 7   |
| Wrzesień zamazywany. . . . .                       | 10  |
| Na nowym miejscu postoju.....                      | 13  |
| Etap w Ziemi Świętej. . . . .                      | 16  |
| Żołnierze polscy wśród innych. . . . .             | 16  |
| Uchodźcy-gwardie i taboryci. . . . .               | 17  |
| Jacyś nowi żołnierze? . . . . .                    | 17  |
| Nowi krzyżowcy. . . . .                            | 18  |
| Spelunka profesorska !. . . . .                    | 19  |
| Władzio Szcząpek spod Sokala . . . . .             | 19  |
| Władzio rozmawia ze mną i z ojcem.....             | 20  |
| Rozmowy w ciemnościach.....                        | 22  |
| Patrzac na egipskie grobowce. . . . .              | 30  |
| Pierwsze Virtuti na Bliskim Wschodzie. . . . .     | 36  |
| Pierwsze patrole. . . . .                          | 36  |
| Włochów „ruszyło”. . . . .                         | 38  |
| „Kota 22 wzięta. Mam dwóch ułanów”. . . . .        | 39  |
| Nareszcie zdobywamy języka.....                    | 41  |
| „Cyrk” włoski. . . . .                             | 42  |
| Strasliwa Meeliaura. . . . .                       | 43  |
| WTobruku . . . . .                                 | 44  |
| Somosierra piechoty pod Gazalą . . . . .           | 48  |
| Żołnierz i poeta. . . . .                          | 55  |
| Sygnaly wśród nocy.....                            | 63  |
| Z dyskusji o Monte Cassino.....                    | 69  |
| Fred Majdalany i generał Clark.....                | 69  |
| Sza!-my wiemy lepiej.....                          | 76  |
| Jeden z wielu-kapitan Władysław Drelicharz.....    | 79  |
| Nie możemy Niemców dogonić!.....                   | 81  |
| Znowu do życia. . . . .                            | 82  |
| Opolskich lotników w Anglii. . . . .               | 84  |
| Kosapo Polsce. . . . .                             | 93  |
| Pamiętnik lotnika porucznika Bernhardta . . . . .  | 94  |
| W walkach w Polsce. . . . .                        | 100 |
| Powrót . . . . .                                   | 110 |
| Kombatantki (Relacja Zofii Wańkowiczowej). . . . . | 114 |

|                                                                                     |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Świata dolarem zbawić nie można. . . . .                                            | 137 |
| Jak        świat        reagował        na        Powstanie        Warszawskie..... | 141 |

## NAD PĘKNIĘCIEM ŚWIATA

|                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| „Chuck'imout,thebrute!" . . . . .                                                                               | 145 |
| Polska praca-dla obcych. . . . .                                                                                | 150 |
| Jadę. . . . . do . . . . . pierwszych . . . . . naszych . . . . . górników.....                                 | 150 |
| Jak        konkurowaliśmy        w        węglu        z        Anglią        .        ,        .        -..... | 150 |
| Czy mi i'i wygnaćcej erupcji? . . . . .                                                                         | 152 |
| Kraj Uik-jszy i ludzie. . . . .                                                                                 | 152 |
| Jaka hędzie przyszłość przybyszów. . . . .                                                                      | 153 |
| Jak pracuj;! polscy górnicy. . . . .                                                                            | 154 |
| Takeieeasy. . . . .                                                                                             | 154 |
| Szalony szofer. . . . .                                                                                         | 155 |
| Praca adeptów. . . . .                                                                                          | 156 |
| A po pracy. . . . .                                                                                             | 157 |
| Polski humor. . . . .                                                                                           | 157 |
| I polski sentyment . . . . .                                                                                    | 158 |
| Z polskimi górnikami zjeżdżamy pod ziemię . . . . .                                                             | 159 |
| Pogaduszki przed zjazdem. . . . .                                                                               | 160 |
| Wytrzymały hełm. . . . .                                                                                        | 160 |
| Bezkrwawa rewolucja . . . . .                                                                                   | 161 |
| Podziemia. . . . .                                                                                              | 162 |
| Silicosis. . . . .                                                                                              | 163 |
| Człowiek zmienia skórę. . . . .                                                                                 | 164 |
| Z głębi ziemi i ściśniętego serca. . . . .                                                                      | 164 |
| Język rytmu. . . . .                                                                                            | 168 |
| Język pracy. . . . .                                                                                            | 169 |
| Język etyki. . . . .                                                                                            | 170 |
| Człowiek zmienia skórę. . . . .                                                                                 | 171 |
| Nad pęknięciem świata. . . . .                                                                                  | 173 |
| We Francji wiosną 1946 roku. . . . .                                                                            | 176 |
| Rozbił się kanał termitowy. . . . .                                                                             | 176 |
| Bezfrasobliwe raczki. . . . .                                                                                   | 177 |
| Pytanie torturowanych. . . . .                                                                                  | 177 |
| Metro i bistro. . . . .                                                                                         | 178 |
| I jakieś nowe zakłamania? . . . . .                                                                             | 179 |
| Żywe słońce na martwym pomniku. . . . .                                                                         | 181 |
| Na        wieceu        socjalistów.....                                                                        | 181 |
| Odpowiedź torturowanym. . . . .                                                                                 | 182 |
| W Berchtesgaden. . . . .                                                                                        | 184 |
| Pamięci „Izraelitanki". . . . .                                                                                 | 188 |

## WSPOMINKI AMERYKAŃSKIE

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Fabryka śmiechu. . . . .                                   | 197 |
| Oberek        siedzi        w        tym        tangu..... | 203 |

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| Polscy businessmani w Stanach Zjednoczonych.....                  | 208 |
| Pan Robaczyński. . . . .                                          | 209 |
| Pan Łodziewski. . . . .                                           | 211 |
| Pionierzy starej Polonii. . . . .                                 | 216 |
| Poszukiwacz złota.....                                            | 219 |
| Polscy żołnierze amerykańskiej wolności.....                      | 223 |
| Dawid Crockett. . . . .                                           | 230 |
| Teatrum kukiełek. . . . .                                         | 234 |
| USA na ławie oskarżonych. . . . .                                 | 245 |
| A to okazuje się odrębna cywilizacja. . . . .                     | 250 |
| „Nieorganiczność” poczynającej się cywilizacji amerykańskiej..... | 257 |
| Kennedy’ego droga na szczyt i do kresu. . . . .                   | 263 |
| Początki. . . . .                                                 | 263 |
| Droga na szczyt.....                                              | 270 |
| Zbrodnia w Teksasie. . . . .                                      | 278 |
| O Polonii amerykańskiej-zoddali. . . . .                          | 283 |

## W STRONĘ LITERATURY

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| W Górkach Wielkich. . . . .                         | 291 |
| Wspomnienie o Zofii Kossak.....                     | 295 |
| OWiechu. . . . .                                    | 300 |
| <i>Smuga . od Latarnika.</i> . . . .                | 303 |
| Szkoła megalomanii. . . . .                         | 305 |
| Reportaż. . . . .                                   | 307 |
| Circulatio collateralis. . . . .                    | 312 |
| Drogami polskiego reportażu. . . . .                | 319 |
| Pozytywy i negatywy pierwszej dekady reportażu..... | 319 |
| Impas drugiej dekady.....                           | 320 |
| Reportaże międzywojenne. . . . .                    | 321 |
| Limitacje tematyczne. . . . .                       | 322 |
| Limitacje źródłowe. . . . .                         | 323 |
| Limitacje terenowe i chronologiczne. . . . .        | 324 |
| Sztafeta sumienia. . . . .                          | 325 |
| Odkrywczość. . . . .                                | 327 |
| Dokumentacja i współtworzenie. . . . .              | 330 |
| Konkluzje. . . . .                                  | 332 |
| Postscriptum: Ćwiczenie seminaryjne. . . . .        | 334 |
| Kąkolewski nad wielką rwącą wodą. . . . .           | 339 |
| Złamkark!. . . . .                                  | 339 |
| A jeśli w tej płwocinie jest dżuma?. . . . .        | 343 |

## BOHATERSZCZYNA?

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| Pamflet Żałuskiego. . . . .   | 349 |
| Westerplatte. . . . .         | 352 |
| Faktyifilm. . . . .           | 352 |
| Hubal czy Sucharski?. . . . . | 359 |

|                           |     |
|---------------------------|-----|
| Gdzie spieciez? . . . . . | 361 |
|---------------------------|-----|

#### PISARSKIE NIEPOKOJE

|                                                            |     |
|------------------------------------------------------------|-----|
| Tradycja i postęp . . . . .                                | 367 |
| Zapomnienie jest powtórą śmiercią . . . . .                | 371 |
| O tolerancji . . . . .                                     | 375 |
| O tolerancji funkcjonalnej. . . . .                        | 376 |
| Na marginesie dyskusji . . . . .                           | 378 |
| Dom naszej kultury. . . . .                                | 381 |
| Nasza obecna szansa. . . . .                               | 385 |
| O pokoleniu III Rzeczypospolitej-na jednej nodze . . . . . | 388 |
| Przemiany Polaków. . . . .                                 | 391 |
| Polskie miejsce na świecie. . . . .                        | 395 |
| Kontrowersje poszlacheckie. . . . .                        | 396 |
| Chłopski realizm. . . . .                                  | 400 |
| Pierwsze rozeznanie w świecie. . . . .                     | 402 |
| A jak w Polsce zakiełkował realizm chłopski? . . . . .     | 403 |
| Pisarskie niepokoje. . . . .                               | 405 |
| Powtórne rozeznanie w świecie . . . . .                    | 406 |
| Mesjanizm geopolityczny. . . . .                           | 407 |
| Katalizator międzycywilizacyjny. . . . .                   | 409 |
| Międzyepoka. . . . .                                       | 410 |
| Czy pasujemy do Międzyepoki? . . . . .                     | 416 |

#### OSTATNIE WYWIADY PISARZA

|                                                                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Wywiad udzielony Cezaremu Leżeńskiemu . . . . .                                                               | 423        |
| Wańkowicz i.. krasnoludki (Ostatni wywiad, przeprowadzony z pisarzem przez<br>Aleksandrę Ziółkowską). . . . . | 431        |
| <b>Posłowie.</b> . . . .                                                                                      | <b>433</b> |